

6.6.2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta
Vastausosoite: YmV@eduskunta.fi

Viite: Lausuntopyyntö HE 71/2022 vp

Ympäristöministeriön lausunto hallituksen esityksestä laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta (HE 71/2022 vp)

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) muuttamisesta.

Esityksellä muutettaisiin kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia lunastuslupamenettelyn asiakirjojen tiedoksianto, asianosaisten ja muiden tahojen kuulemista sekä lunastuslupamenettelyssä annettavan päätöksen tiedoksianto koskevien säännösten osalta. Muutoksilla on osaltaan tarkoitus täydentää tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arviointia koskevan direktiivin (2011/92/EU, muutettuna direktiivillä 2014/52/EU, jäljempänä YVA-direktiivi) täytäntöönpanoa.

YVA-direktiivin tarkoituksena on varmistaa, että ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella silloin, kun hanke aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Keskeisenä tavoitteena on lisätä kaikkien mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa hankkeiden suunnitteluun.

Suomi on vastaanottanut 28.11.2019 Euroopan komissiolta virallisen huomautuksen (asianumero 2019/2290) koskien YVA-direktiivin täytäntöönpanoa Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla. Komissio on huomautuksessaan kiinnittänyt huomiota useisiin direktiivin säännösten täytäntöönpanoon. Suomi on toimittanut komissiolle 24.3.2020 vastauksen, jossa se on ilmoittanut tekevänsä useita YVA-direktiivin täytäntöönpanoon liittyviä muutoksia lainsäädäntöönsä. Lunastuslain osalta YVA-direktiivin täytäntöönpanoa täydentäviä muutoksia on luvattu tehdä koskien direktiivin 1 artiklan 2 kohtaa (yleisön, jota asia koskee, määritelmä), 9 artiklan 1 kohtaa (lupapäätöksen tiedoksianto) sekä 11 artiklan 1 kohtaa (muutoksenhakuoikeus).

Ympäristöministeriö huomauttaa, että hallituksen esityksen luonnoksessa oli lausuntokierroksella muutoksenhakuoikeutta koskeva 87 a §, jolla olisi annettu lunastuslupaa koskeva muutoksenhakuoikeus mm. rekisteröidylle yhdistykselle tai säätiölle, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka sääntöjen mukaisella toiminta-alueella lunastushankkeen vaikutukset ilmenevät. Nyt käsittelyssä

olevasta hallituksen esityksestä muutoksenhakuoikeutta koskeva säännös on jätetty pois, mikä ei vastaa Euroopan komissiolle 24.3.2020 annetussa hallituksen vastauksessa esitettyä lupausta täydentää lunastuslain säännöksiä YVA-direktiivin muutoksenhakuoikeutta koskevan 11 artiklan 1 kohtaa koskevan täytäntöönpanon osalta.